

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Юрію Павленку

[foi+request-126974-](mailto:foi+request-126974-1098a369@dostup.org.ua)

1098a369@dostup.org.ua,

xxxx@xxx.xxx

У відповідь на Ваше звернення від 19.04.2024, яке надійшло з Секретаріату Кабінету Міністрів України, щодо порушених питань у межах компетенції повідомляємо таке.

20.09.2022 Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) було ухвалено остаточне рішення у справі «Солейко проти України» (заява № 78181/12).

У цьому рішенні Європейський суд констатував порушення статті 3 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з порушенням права заявниці бути обраною кандидатом на вільних виборах внаслідок серйозних недоліків у процесі підрахунку результатів на рівні окружної виборчої комісії.

У зв'язку із констатацією порушення цього положення Конвенції Європейський суд присудив заявниці 3000 євро в якості відшкодування моральної шкоди, а також 1000 євро захиснику заявниці в якості компенсації витрат на правову допомогу.

Порядок виконання рішень Європейського суду визначений Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (далі – Закон України), Законом України «Про виконавче провадження» та іншими нормативно-правовими актами з урахуванням особливостей, що передбачені Законом України.

Згідно з пунктом 2 статті 46 Конвенції та статті 2 Закону України рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання. Остаточні рішення Європейського суду передаються Комітету міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ), який наділений повноваженнями контролювати виконання державами таких рішень.

Під виконанням рішення Європейського суду слід розуміти виплату відшкодування, а також вжиття державою додаткових заходів індивідуального характеру, спрямованих на усунення конкретного порушення, визначеного у рішенні Європейського суду, та заходів загального характеру, спрямованих на

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 76759/127-6-24/5.2.2 від 22.05.2024

Підписувач Богатих Інна Володимирівна

Сертифікат 3ED5083160DBC59B04000000E1A4E00FFC18300

Дійсний з 21.06.2022 8:56:49 по 21.06.2024 8:56:49

усунення підстави для надходження до Європейського суду аналогічних заяв проти України у майбутньому.

Додатковими заходами індивідуального характеру відповідно до статті 10 Закону України є відновлення настільки, наскільки це можливо, попереднього юридичного стану, який заявник мав до порушення Конвенції (*restitutio in integrum*), а також інші заходи, передбачені у рішенні Європейського суду. Відновлення попереднього юридичного стану заявника здійснюється, зокрема, шляхом повторного розгляду справи судом, включаючи відновлення провадження у справі, та повторного розгляду справи адміністративним органом.

Заходи загального характеру спрямовані на усунення зазначеної в рішенні Європейського суду системної проблеми та її першопричин. Такими заходами є внесення змін до чинного законодавства та практики його застосування, покращення адміністративної та судової практики, забезпечення відповідного рівня професійної підготовки з питань вивчення Конвенції та інші.

З метою виконання рішення Європейського суду Міністерство юстиції України, на яке покладено функції органу представництва через Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини (далі – Уповноважений), протягом десяти днів від дня отримання повідомлення Європейського суду про набуття рішенням статусу остаточного відповідно до статей 5, 7 та 11 Закону України повідомляє всі державні органи, посадових осіб, заявника та інших суб'єктів, безпосередньо причетних до справи, за якою постановлено відповідне рішення.

03.10.2022 Уповноважений листами Міністерства юстиції України № 90764/109772-21-22/5.2.2 та № 90766/109772-21-22/5.2.2 повідомив Солейко Н.П. та Киченок А.С. відповідно про ухвалення Європейським судом рішення у справі «Солейко проти України» та надіслав перелік документів, необхідний для виплати присуджених коштів.

У листах заявниці та її представнику також було повідомлено про можливість повторного розгляду справи, яка передбачена статтею 10 Закону України, включаючи відновлення провадження у справі, що здійснюється з метою відновлення настільки, наскільки це можливо, попереднього юридичного стану, який заявниця мала до порушення Конвенції. Питання про те, чи підлягає та чи інша справа перегляду, вирішується виключно судом в порядку, встановленому законодавством України.

Також Уповноважений службовою запискою від 03.10.2022 № 429-5.2.2-22 повідомив Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України (далі – Департамент) про ухвалення Європейським судом зазначеного рішення і надіслав документи, необхідні для відкриття виконавчих проваджень.

23.11.2022 на підставі платіжних інструкцій Міністерства юстиції України кошти були перераховані на рахунок заявниці та її представника.

29.03.2023 державним виконавцем Департаменту було винесено постанови про закінчення виконавчих проваджень у справі «Солейко проти України».

На виконання статті 5 Закону України Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини листом Міністерства юстиції України від 03.10.2022 № 90761/109772-21-22/5.2.2 надіслано стислий виклад остаточного рішення.

На виконання вимог статті 11 Закону України листом Міністерства юстиції України від 03.10.2022 № 90356/109772-21-22/5.2.2 повідомлено, зокрема, Верховний Суд, Вінницький окружний адміністративний суд, Сьомий апеляційний адміністративний суд, Касаційний адміністративний суд, а також Національну школу суддів України про ухвалення вказаного рішення Європейського суду та констатовані Європейським судом порушення. Уповноважений просив вказані органи, зокрема, дотримуватися положень чинного національного законодавства, Конвенції та практики Європейського суду при розгляді справ щодо оскарження дій окружних виборчих комісій, а також Центральної виборчої комісії та довести висновки Європейського суду у цій справі до відома суддів усіх рівнів; забезпечити єдність та сталість судової практики щодо розгляду справ такої категорії.

Також Уповноважений листом від 03.10.2022 № 90355/109772-21-22/5.2.2 поінформував Центральну виборчу комісію про ухвалені рішення і просив, зокрема, врахувати зазначену інформацію у роботі та довести висновки Європейського суду у цій справі до відома працівників Комісії.

З метою вжиття заходів загального характеру та на виконання статті 14 Закону України Уповноважений щокварталу готує та надсилає до Кабінету Міністрів України подання щодо вжиття заходів загального характеру, тим самим інформуючи Кабінет Міністрів України про ухвалені Європейським судом рішення, встановлені у них порушення, обставини, що призвели до таких порушень, а також надає пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, адміністративної практики.

Рішення у справі «Солейко проти України» було включено до подання щодо вжиття заходів загального характеру, необхідних для виконання рішень Європейського суду з прав людини, що набули статусу остаточного у III кварталі 2022 року. Одночасно Уповноважений надіслав Верховному Суду аналітичний огляд, який включає аналіз обставин, що спричинили порушення Конвенції та пропозиції щодо приведення судової практики у відповідність з вимогами Конвенції.

КМ РЄ, який є політичним органом Ради Європи, здійснює нагляд за вжиттям державами-членами Ради Європи заходів загального та індивідуального характеру на виконання остаточних рішень Європейського суду і наділений відповідними повноваженнями, передбаченими Правилами КМ РЄ щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (від 10.05.2006). Уповноважений звітує КМ РЄ про

хід виконання Україною кожного рішення Європейського суду у справах проти України.

З метою оптимізації процесу здійснення нагляду за виконанням державами-членами Ради Європи рішень Європейського суду, КМ РС класифікує їх у групи.

Рішення у справі «Солейко проти України» (заява № 78181/12) входить до групи справ «Марков проти України» (заява № 66811/13), яка стосується, серед іншого, порушення права заявників на вільні вибори, гарантованого статтею 3 Першого протоколу до Конвенції.

Про всі заходи, вжиті з метою виконання групи справ «Марков проти України», можна ознайомитися на офіційному сайті Департаменту з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини Генерального Директорату з прав людини і верховенства права Комітету міністрів Ради Європи за посиланням: [https://hudoc.exec.coe.int/eng?i=DH-DD\(2023\)264E](https://hudoc.exec.coe.int/eng?i=DH-DD(2023)264E).

Щодо осіб, яких було притягнуто до відповідальності, інформуємо, що Порядком організації роботи щодо відшкодування збитків, завданих Державному бюджету внаслідок виконання рішень Європейського суду з прав людини, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 08.11.2011 № 3280/5, зі змінами, передбачено, що якщо особами, дії (бездіяльність) яких призвели до прийняття Європейським судом рішення проти України, є посадові особи органів державної влади, органи дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду, Міністерство юстиції України готує та подає заяву до відповідних компетентних слідчих органів щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, здійснення досудового розслідування та притягнення до відповідальності таких осіб.

Враховуючи зазначене, Міністерством юстиції України було направлено заяву від 18.05.2023 № 61695/9.1.4/15-23 про вчинення кримінального правопорушення до Державного бюро розслідувань.

Листом Територіального управління Державного бюро розслідувань у м. Києві від 07.06.2023 № 4118зкп/к/11-02-8783/23 повідомлено, що за результатами розгляду заяви відсутні підстави для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, оскільки у заяві не наведено достатніх об'єктивних даних та конкретних фактів, що можуть свідчити про вчинення саме кримінальних правопорушень особами, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, та з огляду на те, що відсутні підстави для застосування слідчими Державного бюро розслідувань повноважень та початку досудового розслідування.

Законом України і постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2006 № 784 «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» встановлено обов'язок Міністерства юстиції України як органу, відповідального за забезпечення представництва України в Європейському суді та координацію

виконання його рішень, звернутися до суду з позовом про відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України внаслідок виконання рішень Європейського суду.

Враховуючи зазначене, 13.06.2023 Міністерство юстиції України подало скаргу до Печерського районного суду м. Києва на бездіяльність керівника Першого слідчого відділу Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Києві, щодо не внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань в порядку статті 303 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України).

07.07.2023 ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва Міністерству юстиції України відмовлено у задоволенні скарги на бездіяльність вищевказаної особи з підстав того, що в розумінні статтей 2, 11 КПК України заява Мін'юсту не містить даних про вчинення діяння, яке містить ознаки злочину та є суспільно небезпечними.

З огляду на зазначене Міністерство юстиції України 02.05.2024 надіслано заяву про вчинення кримінального правопорушення до Національної поліції України щодо збитків, які були нанесені Державному бюджету України в результаті дій невстановлених посадових осіб органів державної влади, зокрема, щодо посадових осіб виборчих комісій.

Листом від 16.05.2024 Національна поліція України відмовила у розгляді вказаної заяви.

Заступник Міністра

Інна БОГАТИХ